

СОВЕТ ШУБНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
БАЛТАСИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

РАЙОНА

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БАЛТАЧ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ
ШУБН АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ

РЕШЕНИЕ

26 апрель 2021 ел.

КАРАР

№ 22

Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районының Шубн авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турындагы нигезләмәне раслау хакында

"Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" гы Федераль закон, "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" гы Федераль закон, "Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында" гы Татарстан Республикасы Законы, Балтач районы прокуратурасының 18.03.2021 ел, № 02-08-02-2021 протесты нигезендә, Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы "Шубн авыл жирлеге" муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә, Шубн авыл жирлеге Советы КАРАР БИРӨ:

1. Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районының Шубн авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турындагы нигезләмәне, 1 нче кушымта нигезендә расларга .
2. 18.12.2020 елдагы 11 номерлы карарны үз көчен югалткан дип танырга.
3. Әлеге карарны «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталы» интернет-ресурсында бастырып чыгарырга һәм baltasi.tatarstan.ru Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районының рәсми сайтында, Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталы составында урнаштыру юлы белән игълан итәргә.
4. Үтәләшне контрольдә тотам.

Шубан авыл жирлеге башлыгы

Мөҗипов Р.Р.

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БАЛТАЧ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ШУБН АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕНДӨ МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӨТ ТУРЫНДА НИГЕЗЛӘМӨ

Бүлек 1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӨЛӘР

1 Статья 1. Әлеге Нигезләмәнең жайга салу предметы

1. Әлеге Нигезләмә Балтач муниципаль районының Шубн авыл жирлегендө муниципаль хезмәт оештыру өлкәсендәгә мөнәсәбәтләрне жайга сала, шулай ук федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары нигезендө муниципаль хезмәткәрләрнең муниципаль хезмәт үтү шартларын һәм Балтач муниципаль районының Шубн авыл жирлегендө муниципаль хезмәткәрләрнең хокукый хәлен (статусын) билгели (алга таба – нигезләмә).

2. Әлеге Нигезләмә белән депутатлар, Жирле үзидарәнең сайланулы органнары әгъзалары, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи затлары, жирлекнең даими нигездә эшләүче һәм юридик затлар (алга таба – муниципаль берәмлекнең сайлау комиссияләре) булып торучы сайлау комиссияләре әгъзалары статусы хәлиткеч тавыш бирү хокукы белән билгеләнми, чөнки күрсәтелгән затлар (алга таба – муниципаль вазыйфаларны биләүче затлар) муниципаль хезмәткәрләр булып тормый.

Статья 2. Муниципаль хезмәт

1. Муниципаль хезмәт-гражданның һөнәри эшчәнлегә, ул даими нигездә хезмәт килешүе (контракт) тәзү юлы белән биләп торучы муниципаль хезмәт вазыйфаларында гамәлгә ашырыла.

2. Муниципаль хезмәткәр өчен яллаучы (яллаучы) булып яллаучы (эш бирүче) вәкиле тора.

3. Яллаучының вәкиле (эш бирүче) була ала, ул жирлек башлыгы, жирле үзидарә органы житәкчесе.

Мәкалә 3. Муниципаль хезмәтнең хокукый нигезләре

1. Жирлектә муниципаль хезмәтнең хокукый нигезләрен Россия Федерациясе Конституциясе, «Россия Федерациясендө муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба – «Россия Федерациясендө муниципаль хезмәт турында» Федераль закон) һәм башка федераль законнар, Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы Конституциясе, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы, Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары, Балтач муниципаль районының Шубн авыл жирлеге Уставы (алга таба-Федераль закон) тәшкит итә. – Устав), гражданның жыйнарында кабул ителгән карарлар, әлеге Нигезләмә һәм башка муниципаль хокукый актлар.

2. Муниципаль хезмәткәрләргә «Россия Федерациясендө муниципаль хезмәт турында» Федераль Законда, Татарстан Республикасы Муниципаль хезмәт турындагы кодексында каралган үзенчәлекләр белән хезмәт законнарының гамәлдә булуы кагыла.

Статья 4. Муниципаль хезмәтнең төп принциплары

Муниципаль хезмәтнең төп принциплары булып тора:

1) кеше һәм гражданның хокукларының һәм ирекләренең өстенлегә;

- 2) Россия Федерациясе дәүләт телен белгән гражданның муниципаль хезмәткә тигез үтеп керүе һәм аның жөнәсенә, расасына, милләтенә, чыгышына, мөлкәтенә һәм вазыйфай хәленә, яшәү урынына, дингә мөнәсәбәткә, инануларына, жәмәгать берләшмәләренә карауларына, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең һөнәри һәм эшлекле сыйфатларына бәйле булмаган башка шартларга бәйсез рәвештә узуның тигез шартлары;
- 3) муниципаль хезмәткәрләрнең профессиональгә һәм компетентлыгы;
- 4) муниципаль хезмәтнең тотрыклылыгы;
- 5) муниципаль хезмәткәрләр эшчәнлегә турында мәгълүмат алу мөмкинлегә;
- 6) ижтимагый берләшмәләр һәм гражданның белән үзара хезмәттәшлек;
- 7) муниципаль хезмәткә карата төп таләпләрнең бердәмлегә, шулай ук муниципаль хезмәт узганда тарихи һәм башка жирле традицияләренә исәпкә алу;
- 8) муниципаль хезмәткәрләрнең хокукый һәм социаль якланганлыгы;
- 9) үз вазыйфай бурычларын үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән өчен муниципаль хезмәткәрләрнең жаваплылыгы;
- 10) муниципаль хезмәтнең партиядән тыш эшчәнлегә.

Бүлек 2. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӨТ ВАЗЫЙФАЛАРЫ

5 Статья. Муниципаль хезмәт вазыйфалары

1. Муниципаль хезмәт вазыйфасы – жирле үзидарә органында, жирлекнең сайлау комиссиясе аппаратында, Устав нигезендә, жирле үзидарә органы, сайлау комиссиясе яисә муниципаль вазыйфаны биләп торучы зат вәкаләтләрен үтәүне тәмин итү буенча вазыйфалар даирәсендә билгеләнә торган вазыйфа.
2. Муниципаль хезмәт вазыйфалары Татарстан Республикасы законы белән расланган Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендә муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.
3. Жирле үзидарә органының, жирлекнең сайлау комиссиясе аппаратының штат расписаниесен төзегәндә һәм раслаганда Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестрында каралган муниципаль хезмәт вазыйфалары исемнәре кулланыла.

6 Статья. Балтач муниципаль районы Шубн авыл жирлегендә муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры

1. Жирлектә муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры жирле үзидарә органнары, тарихи һәм башка жирле традицияләренә исәпкә алып билгеләнә торган вазыйфаларның төркемнәре һәм функциональ билгеләре буенча классификацияләнгән муниципаль хезмәт вазыйфалары исемлегеннән гыйбарәт.
2. Жирлектә муниципаль хезмәт вазыйфалары реестрында муниципаль вазифа биләүче затның вәкаләтләрен үтәүне турыдан-туры тәмин итү өчен гамәлгә куела торган муниципаль хезмәт вазыйфалары каралырга мөмкин. Муниципаль хезмәтнең мондый вазыйфалары күрсәтелгән затның вәкаләтләре вакытына хезмәт шартнамәсе төзү юлы белән муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан алмаштырыла.

7 Статья. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын классификацияләү

1. Муниципаль хезмәт вазыйфалары түбәндәге төркемнәргә бүленә:
  - 1) муниципаль хезмәтнең югары вазыйфалары;
  - 2) муниципаль хезмәтнең төп вазыйфалары;
  - 3) муниципаль хезмәтнең әйдәүче вазыйфалары;
  - 4) муниципаль хезмәтнең өлкән вазыйфалары;
  - 5) муниципаль хезмәтнең кече вазыйфалары.

2. Муниципаль хезмэт вазыйфаларының һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларының муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфаларына һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларына квалификация таләпләрен исәпкә алып чагыштырмасы Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә.

Статья 8. Муниципаль хезмәткәрләрнең класслы чиннары.

1. Класслы чиннар муниципаль хезмәткәрләргә бирелә һәм муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри әзерлегә дәрәжәсенең муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен квалификация таләпләренә туры килүен күрсәтә.

2. Муниципаль хезмәткәрләргә түбәндәге класслы чиннар бирелә:

муниципаль хезмәтнең югары вазыйфаларын биләүче – 1,2 яки 3 класслы гамәлдәге муниципаль киңәшче;

муниципаль хезмәтнең төп вазыйфаларын башкаручы-1, 2 яки 3 класслы муниципаль киңәшче;

муниципаль хезмәтнең әйдәп баручы вазыйфаларын башкаручы – 1, 2 яки 3 класслы муниципаль хезмәт киңәшчесе;

муниципаль хезмәтнең өлкән вазыйфаларын биләүче-1, 2 яки 3 класслы муниципаль хезмәт референты;

муниципаль хезмәтнең кече вазыйфаларын биләп торучы – 1, 2 яки 3 класслы муниципаль хезмәт секретаре.

3. Югарыда күрсәтелгән төркемнәргә муниципаль хезмәт вазыйфаларын кертү жирлектә муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендә гамәлгә ашырыла.

9 Статья. Муниципаль хезмәткәрләргә класслы чиннар бирү һәм муниципаль хезмәткәрләрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфаларына күчәргәндә һәм муниципаль хезмәттән азат ителгәндә аларны саклау тәртибе

1. Класслы чиннар, алдагы класслы чинда билгеләнгән озынлыкны исәпкә алып, муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеме чикләрендә муниципаль хезмәт вазыйфасы нигезендә, муниципаль хезмәткәрләргә эзлекле рәвештә бирелә.

2. Класслы чин беренче яки чираттагы булырга мөмкин.

3. Муниципаль хезмәт вазыйфасына беренче тапкыр билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләргә 3 нче класслы чин бирелә.

3.1. Федераль дәүләт граждан хезмәтенең класслы чины, дипломатик ранг, хәрби яки махсус исем, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең яисә Россия Федерациясенең башка субъектының класслы чины, муниципаль хезмәтнең квалификация разряды, беренче класслы чин аңа муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеме кысаларында бирелә.

3.2. Муниципаль хезмәткәргә класслы чин биру максатларында өлеге статьяның 3.1 өлеше нигезендә квалификация разрядларының һәм муниципаль хезмәтнең класслы чиннарының билгеләнгән нисбәте, Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфаларының һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларының нисбәте, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең класслы чиннарының һәм федераль дәүләт граждан хезмәтенең, Россия Федерациясенең башка субъектының дәүләт граждан хезмәтенең класслы чиннарының чагыштырмасы кулланыла, шулай ук федераль дәүләт граждан хезмәтенең класслы чиннары, дипломатик ранглар, хәрби һәм махсус исемнәр нисбәте.

3.3. Өлеге статьяның 3.2 өлешендә каралган вазыйфалар, класслы чиннар һәм квалификация разрядлары нисбәтен исәпкә алып, өлеге статьяның 3.1 өлеше нигезендә муниципаль хезмәтнең муниципаль хезмәткәрдә булган класслы чины федераль дәүләт граждан хезмәтенең, дипломатик рангның, хәрби яки махсус исемнең, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең яисә Россия

Федерациясенең башка субъектының класслы чины, муниципаль хезмәтнең квалификация разрядыннан түбәнрәк бирелә торган класслы чины, муниципаль хезмәткәргә федераль дәүләт граждан хезмәтенең муниципаль хезмәткәрендә булган класслы чины, дипломатик рангтан, хәрби яки махсус исемнән, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең яисә Россия Федерациясенең башка субъектының класслы чининнан, муниципаль хезмәтнең квалификация разрядыннан ким булмаган, әмма ул биләгән муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеме чикләрендә 1 класслы чиннан да артык булмаган класслы чин бирелә.

3.4. Муниципаль хезмәткәргә чираттагы класслы чин биргәндә федераль дәүләт граждан хезмәтенең тиешле класслы чининда, дипломатик рангта, хәрби яки махсус исемдә, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең яисә Россия Федерациясенең башка субъектының класслы чинендә, муниципаль хезмәтнең квалификация разрядында булу дәвамлылыгы исәпкә алына.

4. Беренче класслы чин сынауны уңышлы тәмамлаганнан соң, муниципаль хезмәткәргә бирелә, әгәр сынау билгеләнмәгән булса, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләгәннән соң өч айдан да соңга калмыйча бирелә.

5. 2 һәм 3 классларда муниципаль хезмәт секретаренең һәм референтының класслы чиннарында булуның минималь вакыты-бер ел, муниципаль хезмәт киңәшчәсе һәм 2 һәм 3 сыйныфларның муниципаль Киңәшчәсе - ике ел, 2 һәм 3 сыйныфларның гамәлдәге муниципаль киңәшчәсе-бер ел.

Секретарь, референт, муниципаль хезмәт Киңәшчәсе, муниципаль киңәшче һәм 1 класслы гамәлдәге муниципаль киңәшченең класс чиннарында булу вакытлары билгеләнми. Күрсәтелгән муниципаль хезмәткәрләрнең класс чиннарын арттыру аларны тиешле төркемдәге муниципаль хезмәтнең югарыдагы вазыйфаларына күчәргәндә яисә бүләкләү тәртибендә булырга мөмкин.

6. Бирелгән класслы чинда булу вакыты аны үзләштергән көннән исәпләнә.

6.1. Класслы чин бирү көне дип класслы чин бирү турында Карар кабул ителгән көн санала. Квалификация имтиханы нәтижеләре буенча класслы чин бирелгән очракта, класслы чин бирү көне дип муниципаль хезмәткәрләргә квалификация имтиханын тапшыру көне санала.

7. Чираттагы сыйныф чины муниципаль хезмәткәргә алдагы класслы чинда муниципаль хезмәт үтү өчен билгеләнгән вакыт үткәннән соң, муниципаль хезмәткәргә үзенең хезмәт вазыйфаларын тиешле дәрәжәдә башкарганда һәм муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгәндә, аның өчен Класс чины каралган булса, муниципаль хезмәткәргә бирелә торган класс чининнан югарырак яки югарырак класслы чин каралган булса бирелә.

Чираттагы сыйныф чины дисциплинар жәза алган муниципаль хезмәткәрләргә, шулай ук аларга карата эш тикшерүе үткөрелә яки жинаять эше кузгатыла торган муниципаль хезмәткәрләргә бирелми.

8. Муниципаль хезмәттәге аерым аерым аерымлыклар өчен бүләкләү чарасы буларак, муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирелергә мөмкин:

1) әлеге статьяның 5 өлешендә тиешле класслы чинда муниципаль хезмәт үтү өчен билгеләнгән вакыт чыкканчыга кадәр, әмма элегрәк бирелгән класслы чинда алты айдан да соңга калмыйча - муниципаль хезмәт вазыйфаларының әлеге төркеменә туры килә торган чираттагы класслы чиннан да югары түгел.

2) бер баскычка, биләгән вазыйфасы кәргән муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеме чикләрендә – 1нче класслы, 3нче класслы класслы класслы класслы чины булган муниципаль хезмәткәргә-3нче класслы, әмма әлеге статьяның 5 өлеше белән билгеләнгән сәк чыкканнан соң 3 класслы тиешле класслы чинда муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеме чикләрендә сыйныф чиннары эзлеклелеген сакламыйча гына югарырак.

9. Муниципаль хезмәткәрне вазыйфаларның элекке төркеме чикләрендә муниципаль хезмәтнең югары вазыйфасына билгеләп куйганда, аның алдагы класслы чинендә булу вақыты чыккан булса, чираттагы класс чины бирелергә мөмкин.

Муниципаль хезмәт вазыйфаларының югары төркеменә керүче муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләгәндә, ул элегрәк биләгән хезмәткәргә караганда, муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеменә кергәндә, муниципаль хезмәт вазыйфаларының элегә төркеме өчен беренче булып торучы класс чины бирелә. Бу очракта класс чины эзлеклелекне сакламыйча һәм алдагы класслы чинда булу вақытын исәпкә алмыйча бирелә.

10. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләгән муниципаль хезмәткәрләргә, муниципаль хезмәт вазыйфаларының югары төркеменә караган муниципаль хезмәткәрләрдән тыш, класслы чиннар квалификация имтиханы нәтижәләре буенча бирелә. Квалификация имтиханы дәүләт граждан хезмәткәрләре тарафыннан квалификация имтиханын тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә үткөрелә.

11. Муниципаль хезмәткәрләргә класслы чиннар муниципаль хезмәткәрнең турыдан-туры житәкчесе тәкъдиме буенча җирле үзидарәнең теге уставы яки башка муниципаль хокукый акты белән вәкаләтле органы һәм (яисә) вазыйфаи заты тарафыннан бирелә.

12. Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү турында тәкъдимнәр кертү тәртибе һәм аңа кушып бирелә торган документлар исемлегә җирлекнең муниципаль хокукый актлары белән билгеләнә.

13. Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү турында карар, элегә статьяның 7 өлешендәгә икенче абзацында күрсәтелгән очраклардан тыш, бер айдан да соңга калмыйча кабул ителергә тиеш:

1) квалификация имтиханын үткәргәннән соң;

2) класслы чин бирү турында тәкъдим кертелгән көннән алып, барлык кирәкле документлар белән җирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затына класслы чин бирелгәндә - квалификация имтиханыннан башка класслы чин бирелгәндә.

14. Муниципаль хезмәткәрләргә муниципаль хезмәтнең башка вазыйфаларына күчәргәндә, шулай ук муниципаль хезмәттән азат иткәндә, муниципаль хезмәткәргә бирелгән класс чины саклана. Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына билгеләгәндә аңа бирелгән класслы чин билгеләнгән тәртиптә чираттагы класслы чин бирелгәнче саклана.

15. Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү турында белешмәләр шәхси эшкә һәм хезмәт кенәгәсенә (булган очракта) кертелә.

10 Статья. Муниципаль хезмәтнең класслы чинын саклап калу һәм мәхрүм итү

1. Бирелгән класслы чин муниципаль хезмәткәргә биләгән вазыйфасыннан азат ителгәндә һәм муниципаль хезмәттән (шул исәптән пенсиягә чыккач) эштән азат ителгәндә, шулай ук муниципаль хезмәткә кергәндә саклана.

2. Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына билгеләгәндә аңа бирелгән класслы чин билгеләнгән тәртиптә чираттагы класслы чин бирелгәнче саклана.

3. Бирелгән класслы чиннан мәхрүм итү суд карары буенча федераль законнар нигезендә мөмкин.

11 Статья. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен квалификация таләпләре

Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен һөнәри белем дәрәжәсенә, муниципаль хезмәт стажына яки белгечлек, әзерлек юнәлеше, белем һәм

күнекмөлөргө, шулай ук эш бирүчө (эш бирүчө) вәкиленең тиешле карары булган очракта – белгечлек, эзерлек юнөлөшөнө туры килү таләп ителә.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен кирәкле белгечлек, эзерлек юнөлөшө буенча муниципаль хезмәт стажына, муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен кирәкле һөнәри белем дәрәжәсенә, муниципаль хезмәт стажына карата квалификация таләпләре өлгә статьяның 3 өлөшөндә билгеләнгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен типлаштырылган квалификация таләпләре нигезендә муниципаль хокукий актлар белән билгеләнә. Вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәк булган белемнәргә һәм күнекмөлөргә квалификация таләпләре муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлегә өлкәсенә һәм төрөнә бәйлә рәвештә аның вазыйфаи Инструкциясе белән билгеләнә. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи Инструкциясе белән шулай ук белгечлек, эзерлек юнөлөшө буенча квалификация таләпләре каралырга мөмкин.

3. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен түбәндәге типлаштырылган квалификация таләпләре билгеләнә:

1) һөнәри белем дәрәжәсенә: югары, төп һәм әйдәп баручы вазыйфалар төркеме өчен югары белем булу; югары белем яисә урта һөнәри белем-вазыйфаларның өлкән һәм кече төркеме өчен;

2) муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, эзерлек юнөлөшө буенча эш стажына;

муниципаль хезмәтнең югары вазыйфалары буенча-муниципаль хезмәт стажы кимендә ике ел яисә белгечлек, юнөлөш буенча эш стажы дүрт елдан да ким булмаган;

муниципаль хезмәтнең төп вазифалары буенча-бер елдан да ким булмаган муниципаль хезмәт стажы яки белгечлек, юнөлөш буенча ике елдан да ким булмаган эш стажы.

Муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, әйдәп баручы, өлкән һәм кече төркем вазыйфаларын биләү юнөлөшө буенча эш стажына квалификация таләпләре билгеләнми.

Муниципаль хезмәт стажын билгеләгәндә шулай ук дөүләт граждән хезмәтө вазыйфаларында һәм аларга тиңләштерелгән хәрби хезмәт вазыйфаларында һәм федераль дөүләт хезмәтенең башка төр вазыйфаларында эш стажы исәпкә алына.

4. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясе тарафыннан муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен кирәк булган белгечлек, эзерлек юнөлөшө буенча квалификация таләпләре каралса, белгечлек, юнөлөш буенча эш стажын исәпләгәндә өлгә белгечлек, бу юнөлөш буенча граждән (муниципаль хезмәткәр) белем алу документын һәм (яисә) өлгә белгечлек, эзерлек юнөлөшө буенча квалификация алудан соң өлгә белгечлек буенча эш чоры кертелә.

Әгәр муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясе белгечлегә, эзерлек юнөлөшө буенча квалификация таләпләре каралмаган булса, белгечлек, юнөлөш буенча эш стажын исәпләгәндә күрсәтелгән стажга граждән (муниципаль хезмәткәр) эш чоры кертелә, аны үтәгәндә муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәкле белемнәр һәм күнекмөләр, аларга югары дәрәжәдәге һөнәри белем турында документ алганнан соң, муниципаль хезмәткәрнең (муниципаль хезмәткәр) эш вакыты кертелә., ул муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен квалификация таләпләренә туры килә.

5. Белгеч яисә магистр дипломнары булган затлар өчен диплом бирелгән көннән өч ел дәвамында муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, юнөлөш буенча эш стажына квалификация таләпләре билгеләнә – муниципаль хезмәтнең төп вазыйфаларын биләү өчен эзерлек юнөлөшө буенча-ярты елдан да ким булмаган стажы яисә белгечлек, юнөлөш буенча бер ел эш стажы.

Бүлек 3. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТКӘРНЕҢ ХОКУКЫЙ ХӘЛЕ (СТАТУСЫ)

12 Статья. Муниципаль хезмәткәр

1. Муниципаль хезмәткәргә-федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль хокукий актларда билгеләнгән тәртиптә, муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча жирлек бюджеты акчалары исәбеннән түләне торган акчалата тоту өчен вазыйфаларны башкаручы граждән.
2. Жирле үзидарә органнары, жирлекнең сайлау комиссияләре эшчәнлеген техник тәэмин итү буенча вазыйфаларын башкаручы затлар муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләми һәм муниципаль хезмәткәрләр булып тормый.

Статья 13. Муниципаль хезмәткәрнең төп хокуклары

1. Муниципаль хезмәткәр хокуклы:
  - 1) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасы буенча аның хокукларын һәм бурычларын билгели торган документлар, вазыйфаи бурычларны үтәү сыйфатын бәяләү критерийлары һәм хезмәттә алга жибөрү шартлары белән танышу.;
  - 2) вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәкле оештыру-техник шартлар белән тәэмин итү.;
  - 3) хезмәт өчен түләү һәм башка түләүләр, хезмәт законнары, Муниципаль хезмәт турындагы законнар һәм хезмәт килешүе (контракт) нигезендә.;
  - 4) Эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылыгын билгеләү, ял көннәре һәм эшләми торган бәйрәм көннәре бирү, шулай ук ел саен түләне торган ял.;
  - 5) билгеләнгән тәртиптә вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәкле мәгълүмат һәм материаллар алу, шулай ук жирле үзидарә органы, жирлек сайлау комиссиясе эшчәнлеген камилләштерү турында тәкъдимнәр кертү өчен.;
  - 6) үз инициативасы белән муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләп торуга конкурста катнашу.;
  - 7) жирлек бюджеты акчалары исәбеннән муниципаль хокукий акт нигезендә өстәмә һөнәри белем алу.;
  - 8) яклау, үз шәхси мәгълүматлар.;
  - 9) Үз эшенең барлык материаллары, һөнәри эшчәнлек турындагы бәяләмәләр һәм башка документлар белән танышу, аларны шәхси эшенә керткәнче, шулай ук аның язма аңлатмаларын шәхси эшенә жәлеп итү.;
  - 10) үз хокукларын, социаль-икътисадый һәм һөнәри мәнфәгатьләрен яклау өчен һөнәр берлекләре төзү хокукын да кертәп, берләшмә.;
  - 11) хезмәт законнары нигезендә индивидуаль хезмәт бәхәсләрен карау, муниципаль хезмәттә үз хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау, шул исәптән судка шикаять бирүне дә кертәп, аларны бозу очраклары.;
  - 12) Россия Федерациясе законнары нигезендә пенсия белән тәэмин итү.
2. Муниципаль хезмәткәр, әгәр «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда башкасы каралмаган булса, мәнфәгатьләр конфликты килеп чыкмаса, яллаучы (эш бирүче) вәкиленең (эш бирүченең) алдан язма белдерүе белән башка түләүле эш башкарырга хокуклы.

14 Статья. Муниципаль хезмәткәрнең төп бурычлары

1. Муниципаль хезмәткәр бурычлы:
  - 1) Россия Федерациясе Конституциясен, федераль конституциячел законнарны, федераль законнарны, Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актларын, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын һәм башка норматив хокукий актларын, Устав һәм башка муниципаль хокукий актларны үтәргә һәм аларның үтәлешен тәэмин итәргә.;

- 2) вазыйфаи инструкция нигезендә вазыйфаи бурычларны үтәргә;
- 3) вазыйфаи бурычларын башкарганда, расасына, милләтенә, теленә, диненә һәм башка шартларга бәйсез рәвештә, кеше һәм гражданның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен, шулай ук оешмаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәргә.;
- 4) жирле үзидарә органнарында, сайлау комиссиясе аппаратында билгеләнгән эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен, вазифа инструкциясен, хезмәт мәгълүматы белән эшләү тәртибен үтәргә.;
- 5) вазыйфаи бурычларны тиешенчә үтәү өчен кирәкле квалификация дәрәжәсен саклап калу.;
- 6) федераль законнар тарафыннан сакланыла торган дәүләт һәм башка серләргә тәшкит итүче белешмәләргә, шулай ук вазыйфаи бурычларны үтәү белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган белешмәләргә, шул исәптән гражданның шәхси тормышына һәм сәламәтлегенә кагылышлы яисә аларның намусына һәм абруена кагылучы белешмәләргә таратырга.;
- 7) дәүләт һәм муниципаль милеккә, шул исәптән аңа вазыйфаи бурычларны үтәү өчен бирелгән мөлкәтне сакларга;
- 8) Россия Федерациясе законнарында каралган тәртиптә үзе һәм гаилә әгъзалары турында мәгълүмат бирергә, әлегә Нигезләмә максатлары өчен цифрлы валюта мөлкәт дип таныла;
- 9) Россия Федерациясе гражданлыгыннан чыккан көндә Россия Федерациясе гражданлыгыннан чыгу яисә чит ил гражданлыгы алу турында яллаучы (эш бирүчегә) вәкиленә чит ил гражданлыгы алган көндә чит ил гражданлыгы алу турында хәбәр итәргә;
- 10) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән чикләүләргә үтәргә, йөкләмәләргә үтәргә, тьюларны бозмаска.;
- 11) яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) мәнфәгатьләр конфликтна китерергә мөмкин булган вазыйфаи бурычларны үтәгәндә шәхси кызыксынучанлык турында язмача хәбәр итәргә һәм мондый конфликтны булдырмау буенча чаралар күрергә мөмкин.

2. Муниципаль хезмәткәр әлегә йөкләмәне үтәргә хокуклы түгел. Тиешле житәкчедән, муниципаль хезмәткәр фикеренчә, хокуксыз булган йөкләмә алган очракта, муниципаль хезмәткәр әлегә йөкләмәнең федераль законнар һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары, муниципаль хокукый актлар нигезләмәләрен күрсәтеп, язма рәвештә әлегә йөкләмәне үтәгәндә бозылырга мөмкин булган житәкчегә тапшырырга тиеш. Әлегә йөкләмәнең житәкчесе тарафыннан язма рәвештә расланган очракта, муниципаль хезмәткәр аны үтәүдән баш тартырга тиеш. Законсыз йөкләмәне үтәгән очракта, муниципаль хезмәткәр һәм бу йөкләмәне биргән житәкче Россия Федерациясе законнары нигезендә жаваплы.

Муниципаль хезмәткәрнең коммерциячел булмаган оешма белән идарә итүдә катнашуы (сәясәт партия, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, жирлекнең сайлау комиссиясе аппаратында тәзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы тарафыннан, башка иҗтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчмә милек милекчеләр ширкәтенең гомуми жыйылышында катнашу (конференция) яисә наниматель вәкиле рәхсәтәннән башкарыла), ул Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртиптә һәм формада алынган.

15 Статъя. Керемнәр, чыгымнар, милек һәм милек характерындагы йөкләмәләр турында мәгълүмат тапшыру

1. Тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләүгә дөгъва итүче гражданныр, әлеге вазифаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр яллаучы (эш бирүче) вәкиленә үзләренең керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр бирергә тиеш. Әлеге Нигезләмә максатлары өчен цифрлы валюта мөлкәт дип таныла. Күрсәтелгән белешмәләр Татарстан Республикасы дәүләт гражданныр хезмәткәрләренең керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүмат бирү өчен билгеләнгән тәртиптә, сроклары һәм формасы буенча тапшырыла.

1.1. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче, тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәткәр үз чыгымнары турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының чыгымнары турында мәгълүматларны Татарстан Республикасы дәүләт гражданныр хезмәткәрләре тарафыннан керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр бирү өчен билгеләнгән тәртиптә һәм формада тапшырырга тиеш. әлеге Нигезләмә максатлары өчен цифрлы валюта мөлкәт дип таныла.

1.2. Муниципаль хезмәткәр, аның хатыны (ире) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәренә туры килүен тикшереп тору " коррупциягә каршы тору турында «2008 елның 25 декабрдәгә 273-ФЗ номерлы Федераль законда (алга таба-федераль закон) каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла – «Коррупциягә каршы тору турында» Федераль закон) һәм «дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору турында» 2012 елның 3 декабрдәгә 230-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясә Президентының норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары, муниципаль хокукый актлар белән.

2. Муниципаль хезмәткәрләргә әлеге статья нигезендә бирелә торган керемнәр, чыгымнар, милек һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, әгәр федераль законнар белән алар федераль законнар тарафыннан саклана торган һәм башка серләренә тәшкил итүче белешмәләргә кертелмәгән булса, конфиденциаль характердагы белешмәләр булып тора.

3. Муниципаль хезмәткәрнең, аның хатыны (хатыны) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, милек һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, дини яки башка ижтимагый берләшмәләр, башка оешмалар фондларына иганә (взнослар) жыю өчен, шулай ук физик затларның керемнәре, чыгымнары, милек һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүматлардан файдалану рөхсәт ителми.

4. Муниципаль хезмәткәрләренә керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүматларны таратуда яки әлеге мәгълүматларны Россия Федерациясә законнарында каралмаган максатларда кулланды гаепле затлар Россия Федерациясә законнары нигезендә җаваплы.

5. Муниципаль хезмәткәрләргә үзләренең керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүмат бирмәү яисә муниципаль хезмәткәрдән эштән китүгә китерә торган хокук бозу булып саналса.

Статья 15.1. Интернет " мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә мәгълүмат урнаштыру турында мәгълүмат тапшыру"

1. Муниципаль хезмәткәр Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дөгъва кылучы гражданин булган "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрөндөгө сайтлар һәм (яки) сайтларның адреслары турында мәгълүматлар, шулай ук аларны идентификацияләргә мөмкинлек бирүче мәгълүматлар яллаучы вәкиленә тапшырыла:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дөгъва кылучы гражданин-муниципаль хезмәткә кергән ел алдыннан өч календарь ел эчендә хезмәткә кергәндә;

2) муниципаль хезмәткәр – күрсәтелгән мәгълүматны тапшыру елына кадәр ел саен, муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычларын үтәү кысаларында һәркем өчен мөмкин булган мәгълүмат урнаштыру очраklarыннан тыш.

2. Әлегә статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән белешмәләр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүне дөгъвалаучы гражданиннар тарафыннан муниципаль хезмәткә кергәндә, ә муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан хисап елыннан соң килүче елның 1 апреленнән дө соңга калмыйча тапшырыла. Әлегә статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән белешмәләр Россия Федерациясә Хөкүмәтә тарафыннан билгеләнгән форма буенча тапшырыла.

3. Яллаучы вәкиле карары буенча, ул вәкаләтле муниципаль хезмәткәрләр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дөгъвачылар һәм "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрөндә муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан урнаштырылган һәркем өчен мөмкин булган мәгълүматны эшкөртәләр, шулай ук әлегә статьяның 1 өлешендә каралган белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылыгын тикшерәләр.

Бүлек 4. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТКӨ КӨРӨ, АНЫ ҮТӨ ҺӘМ ТУКТАТУ ТӨРТИБЕ

Статья 16. Муниципаль хезмәткө керү

1. Муниципаль хезмәткө 18 яшькө житкөн, Россия Федерациясә дөүләт телен белүче һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон һәм муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килә торган, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13 статьясында күрсәтелгән шартлар булмаганда, муниципаль хезмәт белән бөйле чикләүләр сыйфатында муниципаль хезмәт вазыйфалары билгеләнгән гражданиннар керергә хокуклы.

2. Муниципаль хезмәткө кергәндә, шулай ук аны узганда жөнәсә, расасы, милләте, чыгышы, мөлкәте һәм вазыйфаи хәле, яшәү урыны, дингә карата мөнәсәбәт, инанулар, жәмәгәт берләшмәләрөнә карау, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең һөнәри һәм эшлекле сыйфатларына бөйле булмаган башка шартларга бөйле рәвештә нинди дө булса туры яки турыдан-туры чикләүләр яки өстенлекләр билгеләү рөхсәт ителми.

3. Гражданин муниципаль хезмәткө кергәндә төхъдим итә:

1) муниципаль хезмәткө керү һәм муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү турындагы үтенеч белән гариза;

2) Россия Федерациясә Хөкүмәтә вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнгән форма буенча үз кулы белән тутырылган һәм имзаланган анкета;

3) паспорт;

4) хезмәт кенәгәсен һәм (яки) хезмәт эшчәнлегә турында законнарда билгеләнгән төртиптә рәсмиләштерелгән белешмәләр, хезмәт килешүе (контракт) беренче тапкыр төзелгән очраklarдан тыш;

5) Мәгариф турында документ;

- 6) индивидуаль (персонификациялэнгөн) исәпкә алу системасында теркөлүне раслаучы документ, хезмәт килешүе (контракт) беренче тапкыр төзелгән очрактардан тыш;
  - 7) Физик затны Россия Федерациясе территориясендә яшәү урыны буенча салым органында исәпкә кую турында таныклык;
  - 8) хәрби исәпкә алу документлары – запаста торучы гражданныр һәм хәрби хезмәткә чакырылырга тиешле затлар өчен;
  - 9) муниципаль хезмәткә керүгә комачаулаучы авыру булмавы турында медицина оешмасы бәяләмәсе;
  - 10) муниципаль хезмәткә кергән ел өчен Керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр;
  - 10.1) әлеге Нигезләмәнең 15.1 статьясында каралган белешмәләр;
  - 11) федераль законнарда, Россия Федерациясе Президенты указларында һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте карарларында каралган башка документлар.
4. «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон һәм Татарстан Республикасы Муниципаль хезмәт турындагы кодексы нигезендә муниципаль хезмәткә кергәндә гражданныр тарафыннан тапшырылган белешмәләр федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә тикшерелергә мөмкин.
5. Әлеге статьяның 4 өлешендә каралган тикшерү барышында гражданның муниципаль хезмәткә керүенә комачаулаучы шартлар ачыкланган очракта, күрсәтелгән гражданныр муниципаль хезмәткә керүдән баш тарту сәбәпләре турында язма рәвештә хәбәр ителә.
6. Гражданныр муниципаль хезмәткә керү хезмәт шартнамәсе шартларында муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнү нәтижәсендә «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда каралган үзенчәлекләренә исәпкә алып гамәлгә ашырыла.
7. Гражданның муниципаль хезмәткә килүе муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләп кую турында яллаучы (эш бирүче) вәкиленең акты белән рәсмиләштерелә.
8. Эшкә алуучы вәкиле (эш бирүче) һәм муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәткә кергәндә хезмәт килешүенәң яклары булып тора.
9. Муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгәннен соң муниципаль хезмәткәргә хезмәт таныклығы бирелә. Муниципаль хезмәткәр таныклығын бирү тәртибе һәм формасы Балтач муниципаль районы башлығы тарафыннан раслана.

17 Статья. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә Конкурс

1. Жирлектә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгәндә хезмәт килешүе төзелүгә конкурс булырга мөмкин, аның барышында муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дөгъвачыларның һөнәри дәрәжәсен, аларның муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килүен бәяләү гамәлгә ашырыла.
2. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс үткөрү тәртибе Балтач район Советы тарафыннан кабул ителә торган муниципаль хокукий акт белән билгеләнә.

Статья 18. Муниципаль хезмәткәрләренә аттестацияләү

1. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү аның биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасына туры килүен билгеләү максатларында үткөрелә. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү өч елга бер тапкыр үткөрелә.
2. Түбәндәге муниципаль хезмәткәрләр аттестацияләнергә тиеш түгел:
  - 1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын бер елдан кимрәк башкаручы;
  - 2) 60 яшькә житкәннәр;

- 3) йөкле хатын-кызлар;
  - 4) йөклелек һәм бала табу буенча отпускта яисә бала карау буенча отпускта булган өч яше тулганчы. Күрсәтелгән муниципаль хезмәткәрләрне ялдан чыкканнан соң бер елдан да иртәрәк аттестацияләү мөмкин;
  - 5) ашыгыч хезмәт килешүе (контракт) нигезендә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче затлар.
3. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү нәтижәләре буенча аттестация комиссиясе муниципаль хезмәткәрнең биләгән вазыйфасына туры килмәве яки туры килмәве турында Карар Чыгара. Аттестация комиссиясе аерым муниципаль хезмәткәрләрне эшләрендә ирешкән уңышлары өчен бүләкләү, шул исәптән вазыйфаларында аларны арттыру турында, ө кирәк очракта аттестацияләнүче муниципаль хезмәткәрләрнең эшчәнлеген яхшырту турында киңәшләр бирә ала. Аттестация нәтижәләре аттестацияләнгән муниципаль хезмәткәрләргә тавыш бирүгә йомгак ясаганнан соң хәбәр ителә. Аттестация материаллары яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) тапшырыла.
4. Аттестация нәтижәләре буенча эш бирүче вәкиле (эш бирүче) Аерым муниципаль хезмәткәрләрне эштәге уңышлары өчен яисә муниципаль хезмәткәрне аның ризалыгы белән вазыйфасында киметү турында аттестация көненнән бер айдан да артык вакыт эчендә бүләкләү турында Карар кабул итә. Аттестация нәтижәләре буенча аттестация комиссиясе аерым муниципаль хезмәткәрләрне өстәмә һөнәри белем алу өчен жиберү турында тәкъдимнәр бирә ала.
5. Муниципаль хезмәткәр вазыйфасында киметелгән яки аның ризалыгыннан башка муниципаль хезмәт урынына күчерү мөмкинлеге булмаган очракта, эшкә алучы (эш бирүче) вәкиле, аттестация нәтижәләре белән расланган квалификация житәрлек булмау сәбәпле, аттестация узганнан соң, аны муниципаль хезмәттән азат итәргә мөмкин. Күрсәтелгән вакыт узганнан соң муниципаль хезмәткәрне эштән азат итү яки аны өлеге аттестация нәтижәләре буенча вазыйфада киметү рөхсәт ителми.
6. Муниципаль хезмәткәр аттестация нәтижәләренә суд тәртибендә шикаять бирергә хокуклы.

19 Статъя. Муниципаль хезмәткәрнең вазифа инструкциясе

1. Муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлегенә жирле үзидарә органы житәкчесе яки жирлекнең муниципаль хокукый акты белән вәкаләтле башка вазыйфаи заты тарафыннан раслана торган вазыйфаи инструкция нигезендә гамәлгә ашырыла.
2. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясенә кертелә:
  - 1) һөнәри белем дәрәжәсенә, муниципаль хезмәт стажына яки белгечлек, әзерлек юнәлеше, белем һәм күнекмәләргә, шулай ук эшкә алучы (эш бирүче) вәкиленең тиешле муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә, әзерлек юнәлешенә, әзерлек юнәлешенә, шулай ук белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә – эшкә алучы (эш бирүче) вәкиленең тиешле муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен квалификация таләпләренә туры килү-килмәүгә квалификация таләпләре;
  - 2) жирле үзидарә органы, сайлау комиссиясе аппараты эшчәнлегенә жайга сала торган акт, жирле үзидарә органының структур бүлекчәсе, жирлек сайлау комиссиясе аппаратының бурычлары һәм функцияләре һәм вазыйфаи бурычларын үтәмәгән (тиешенчә үтәмәгән) өчен муниципаль хезмәткәрнең хокуклары һәм жаваплылыгы;;
  - 3) муниципаль хезмәткәр идарә итү һәм башка карарлар мөстәкыйль кабул итәргә хокуклы яисә бурычлы мәсьәләләр исемлегенә;

- 4) муниципаль хезмәткәр норматив хокукый актлар проектларын һәм (яисә) идарә итү һәм башка карарлар проектларын эзерләүдә катнашырга хокуклы яисә катнашырга бурычлы мәсьәләләр исемлеге;
  - 5) биләп торган муниципаль хезмәт вазыйфалары буенча карарлар проектларын эзерләү, карау, килештерү һәм кабул итү тәртибе һәм сроклары;
  - 6) шул ук жирле үзидарә органының, сайлау комиссиясе аппаратының муниципаль хезмәткәрләре, башка жирле үзидарә органнарының муниципаль хезмәткәрләре, гражданныр һәм оешмалар белән үзара хезмәттәшлек итү процедуралары.
3. Вазыйфаи инструкциянең нигезләмәләре муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләп торуга конкурс үткәргәндә, аттестация үткәргәндә, муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлеген планлаштырганда исәпкә алына.
4. Муниципаль хезмәткәрнең вазифа инструкциясен үтәү нәтижәләре муниципаль хезмәт вазыйфасын биләп торуга конкурс үткәргәндә яки муниципаль хезмәткәрне кадрлар резервына керткәндә, аның һөнәри хезмәт эшчәнлеген бәяләгәндә яки муниципаль хезмәткәрне бүләкләгәндә исәпкә алына.

20 Статъя. Муниципаль хезмәткәрләр белән хезмәт килешүен өзү өчен нигезләр Муниципаль хезмәткәрләр белән хезмәт шартнамәсен өзү нигезләре Россия Федерациясе Хезмәт кодексы, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон, Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы белән билгеләнә.

Бүлек 5. ЭШ ВАКЫТЫ ҺӘМ ЯЛ ВАКЫТЫ

21 Статъя. Эш вакыты

Муниципаль хезмәткәрләрнең эш (хезмәт) вакыты хезмәт законнары нигезендә жайга салына.

22 Статъя. Муниципаль хезмәткәр ялы

1. Муниципаль хезмәткәргә муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасын һәм акчалата эчтәлеген саклап калып, еллык ял бирелә, аның күләме уртача хезмәт хакын исәпләү өчен хезмәт законнарында билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.
2. Муниципаль хезмәткәрнең еллык түләүле ялы төп түләүле отпусктан һәм өстәмә түләүле отпусклардан тора.
3. Еллык төп түләүле отпуск муниципаль хезмәткәргә 30 календарь көн дәвамында бирелә.
4. Ел саен өстәмә түләүле отпусклар муниципаль хезмәткәргә тиешле еллар эшләгән өчен, шулай ук федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында каралган очракларда бирелә. Муниципаль хезмәткәргә тиешле еллар эшләгән өчен еллык өстәмә түләүле отпуск дәвамлылығы муниципаль хезмәтнең һәр елы өчен бер календарь көн исәбеннән исәпләнә. Ел саен үткәрелә торган төп түләүле отпуск һәм тиешле еллар эшләгән өчен ел саен түләүле торган өстәмә отпускның гомуми озынлыгы 40 календарь көннән артмаска тиеш. Хезмәт көне нормалаштырылмаган муниципаль хезмәткәргә өч календарь көн дәвамында хезмәт көне нормалаштырылмаган өчен ел саен өстәмә түләүле отпуск бирелә. Хезмәт көне нормалаштырылмаган өчен еллык өстәмә түләүле отпуск, шулай ук Федераль законда каралган башка очракларда ел саен бирелә торган өстәмә түләүле отпуск ел саен бирелә торган төп түләүле отпускның һәм тиешле еллар эшләгән өчен ел саен өстәмә түләүле отпускның әлеге өлешендә каралган гомуми озынлыгыннан тыш бирелә.
5. Муниципаль хезмәткәр гаризасы буенча ел саен түләүле торган отпуск өлешләр буенча бирелергә мөмкин, шул ук вакытта ялның бер өлеше 14 календарь көннән

дә ким булмаска тиеш. Яллаучының вәкиле (эш бирүче) белән килешенеп, муниципаль хезмәткәргә бүтән озынлыктагы отпуск өлеше бирелергә мөмкин.

6. Муниципаль хезмәткәргә аның язма гаризасы буенча яллаучы (эш бирүче) вәкиле карары белән, акчалата эчтәлекне саклап калмыйча, бер елдан да артмаган ял бирелергә мөмкин.

7. Муниципаль хезмәткәргә федераль законнарда каралган очракларда акчалата эчтәлекне саклап калмыйча ял бирелә.

Бүлек 6. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТКӘР ХЕЗМӘТЕНӘ ТҮЛӘУ. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТКӘРГӘ БИРЕЛӘ ТОРГАН ГАРАНТИЯЛӘР. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТ СТАЖЫ

23 Статья. Муниципаль хезмәткәр хезмәтенә түләү

1. Муниципаль хезмәткәрнең акчалата кереме муниципаль хезмәт вазыйфасы (алга таба - вазыйфаи оклад) нигезендә муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи окладынан, шулай ук айлык һәм башка өстәмә түләүләрдән (алга таба - өстәмә түләүләр) тора.

2. Өстәмә түләүләргә түбәндәгеләр керә:

- 1) тиешле еллар эшлэгән өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә;
- 2) муниципаль хезмәтнең аерым шартлары өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә;
- 3) түләү тәртибе муниципаль органның бурычларын һәм функцияләрен тәэмин итүне, вазифа инструкциясен үтәүне исәпкә алып, яллаучы вәкиле (эш бирүче) тарафыннан билгеләнә торган аеруча мөһим һәм катлаулы биремнәрне үтәгән өчен премияләр.;
- 4) айлык акчалата бүләкләү;
- 5) сыйныф чины өчен айлык өстәмә;
- 6) еллык түләүле отпуск биргәндә бер тапкыр бирелә торган түләү;
- 7) матди ярдәм.

3. Жирлекнең муниципаль хокукый актларында, Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән таләпләрне үтәп, шулай ук түбәндәге өстәмә түләүләр каралырга мөмкин:

- 1) төп хезмәт вазыйфаларына хокукый актларга һәм хокукый актлар проектларына хокукый экспертиза үткөрү, хокукый актлар проектларын эзерләү һәм редакцияләү, югары юридик белемгә ия булган юрист яки башкаручы сыйфатында визалау (юридик эш өчен өстәмә) керткән муниципаль хезмәткәрләргә айлык түләү;);
- 2) Фәннәр кандидатының профильле гыйльми дәрәжәсе, фәннәр докторы гыйльми дәрәжәсе өчен муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи окладка айлык өстәмә;

) Татарстан Республикасының мактаулы исеме өчен муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи окладка айлык өстәмә түләү.

4. Муниципаль хезмәткәргә закон нигезендә дәүләт серен тәшкит итүче белешмәләр белән эшлэгән өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә билгеләнә.

5. Жирлекнең жирле үзидарә органнары муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт хакы күләмен һәм шартларын мөстәкыйль билгели. Вазыйфаи оклад күләме, шулай ук айлык һәм башка өстәмә түләүләр күләме һәм аларны гамәлгә ашыру тәртибе Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә чыгарыла торган муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

24 Статья. Муниципаль хезмәткәргә бирелә торган гарантияләр

1. Муниципаль хезмәткәргә гарантияләне:

- 1) вазыйфаи бурычларын вазыйфаи инструкция нигезендә үтәүне тәэмин итә торган эш шартлары;
  - 2) акчалата эчтәлекне үз вакытында һәм тулы күләмдә алу хокукы;
  - 3) Эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылыгын билгеләү, ял көннәре һәм эшләнми торган бәйрәм көннәре бирү, шулай ук ел саен түләнгән торган ял;
  - 4) муниципаль хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына, шул исәптән муниципаль хезмәткәр пенсиягә чыккач та, медицина хезмәте күрсәтү;
  - 5) тиешле еллар эшләгән өчен һәм инвалидлык белән бәйлә рәвештә пенсия белән тәэмин итү, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең гаилә әгъзаларын аның үлеменә бәйлә рәвештә килеп туган очракта пенсия белән тәэмин итү.;
  - 6) муниципаль хезмәткәрнең сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә зыян китерү очрагына, аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйлә рәвештә, мәжбүри дәүләт иминияте;
  - 7) муниципаль хезмәт узган чорда яисә аның туктатылганнан соң, әмма аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйлә рәвештә килеп туган авыру яисә эшкә яраклылык югалу очрагына мәжбүри дәүләт социаль иминияте;
  - 8) муниципаль хезмәткәрне һәм аның гаилә әгъзаларын федераль законнарда билгеләнгән очракларда, тәртиптә һәм шартларда аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйлә көч кулланудан, янаулардан һәм башка хокуксыз гамәлләрдән яклау.
2. Жирле үзидарә органы, жирлекнең сайлау комиссиясе юкка чыгуга йә жирле үзидарә органы, сайлау комиссиясе аппараты хезмәткәрләренең штаты кыскаруга бәйлә рәвештә, муниципаль хезмәткәр белән хезмәт килешүе өзәлгәндә, оешма хезмәткәрләре штаты кыскаруга бәйлә рәвештә, оешма эштән азат ителгән очракта, хезмәткәрләр өчен хезмәт законнары белән билгеләнгән гарантияләр бирелә.
3. Устав нигезендә муниципаль хезмәткәрләргә өстәмә гарантияләр бирелергә мөмкин.

25 Статья. Муниципаль хезмәткәрне пенсия белән тәэмин итү

1. Пенсия белән тәэмин итү өлкәсендә муниципаль хезмәткәргә дәүләт граждан хезмәткәренең федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнгән хокуклары тулысынча тарала.
2. Муниципаль хезмәткәр үз вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйлә, шул исәптән аны муниципаль хезмәттән азат иткәннән соң килеп туган очракта, вафат булган гаилә әгъзалары федераль законнар белән билгеләнә торган тәртиптә туендыручысын югалткан очракта пенсия алу хокукына ия.

26 Статья. Муниципаль хезмәт стажы

1. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажына (гомуми озынлыкка) даими (штат) нигезендә эш чоры кертелә.:
- 1) муниципаль хезмәт вазыйфалары (муниципаль хезмәт вазыйфалары). Бу чакта 2006 елның 1 гыйнварыннан Татарстан Республикасында жирле үзидарә органнарында Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестрында каралган вазыйфаларда, ө аны раслаганчы – Татарстан Республикасында муниципаль хезмәтнең муниципаль вазыйфалары реестрында каралган вазыйфаларда эшләү чоры кертелә.;
- 2) муниципаль вазыйфалар;
- 3) әлеге статьяның 2 өлеше нигезендә Татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфаларында һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларында, Татарстан Республикасы (Татарстан АССР) дәүләт

органның бүтән дәүләт вазыйфаларында Татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфаларында;

4) Россия Федерациясе дәүләт вазыйфаларында, федераль дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларында, Россия Федерациясе субъектларының дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларында һәм вазыйфаларында, СССР Дәүләт органның, Союз һәм автоном республикаларда, крайларда, өлкәләрдә, автоном өлкәләрдә һәм автоном округларда, район, шәһәр, район шәһәрләрендә, шәһәрләрдә, поселокларда һәм авыл советларында һәм аларның башкарма комитетларында, шул исәптән сайлау комиссияләрендә, даими нигездә, вазыйфаларда, халык депутатларының һәм аларның Башкарма комитетларының, шул исәптән сайланма, күрсәтелгән вазыйфаларда эшләү (хезмәт итү) вакыты федераль законнар нигезендә тиешле еллар эшләгән өчен пенсия алу хокукын бирә торган федераль дәүләт граждан хезмәте стажын исәпләгәндә исәпкә алына;

5) хәрби хезмәт, Эчке эшләр органның, Янгынга каршы дәүләт хезмәтендә, жинаять-башкарма системасы учреждениеләрендә һәм органның хезмәт иткән затларга тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү өчен тиешле еллар эшләгән өчен Россия Федерациясе законнары нигезендә исәпләнгән хезмәт (хәрби хезмәт) вазыйфаларында (хәрби вазыйфаларда);

6) Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән төрлеләргә расланган вазыйфалар исемлегендә билгеләнә торган федераль Салым полициясе органны һәм наркотик чаралар һәм психотроп матдәләр әйләнешен контрольдә тоту органны хезмәткәрләренең вазыйфалары;

7) федераль закон нигезендә билгеләнә торган Россия Федерациясе таможня органны хезмәткәрләренең вазыйфалары;

8) федераль закон нигезендә билгеләнә торган прокурор хезмәткәрләре вазыйфалары;

9) федераль закон нигезендә дәүләт органында яисә жирле үзидарә органында төзелгән беренчел профсоюз оешмасы органына сайланган (делегацияләнгән) һөнәр берлеге органына сайланган (сайланган) хезмәткәрләр биләгән вазыйфаларны да кертеп, дәүләт органның яисә жирле үзидарә органның вазыйфалардан азат ителгән хезмәткәрләр биләгән вазыйфалары;

10) житәкчеләр, белгечләр, хезмәткәрләр вазыйфалары, сайлау вазыйфалары:

а) КПССның Үзәк, республика, өлкә һәм район (шәһәр) органның, шулай ук парткомнарда, предприятиеләрдә, оешмаларда 1991 елның 6 ноябренә кадәр район комитетлары хокуклары булган оешмаларда;

б) республика һәм жирле профсоюз органны аппаратларында 1990 елның 26 октябренә кадәр;

11) Татарстан Республикасы районнарында һәм шәһәрләрендә Россия Федерациясе Пенсия фондының Татарстан Республикасы буенча бүлеге, Россия Федерациясе Пенсия фонды идарәләре житәкчеләре, белгечләре вазыйфалары (2001 елның 1 гыйнварыннан 2013 елның 31 мартына кадәр);

12) федераль законнар нигезендә башка вазыйфаларда.

2. Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфаларын һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларын, Татарстан Республикасы (Татарстан АССР) дәүләт органның бүтән дәүләт вазыйфаларын биләү чорлары түбәндәге төрлеләргә муниципаль хезмәт стажына кертелә:

1) Татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфаларында һәм Татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфаларының Жыелма исемлегендә һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфалары реестрында каралган дәүләт хезмәте вазыйфаларында, шулай ук күрсәтелгән реестрны раслаганнан соң Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфалары реестрына кертелмәгән дәүләт органның вазыйфаларында, бу вазыйфаларны алга таба

дәүләт хезмәте вазыйфаларының тиешле исемлегенә кертү очракларында эшләү (хезмәт итү) чоры;;

2) 1995 елның 26 маеннан Татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфаларының Жыелма исемлеген һәм Татарстан Республикасы Дәүләт хезмәткәрләре реестрында каралган вазыйфаларда, шулай ук Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләре реестрында каралмаган вазыйфаларда Татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфаларының Жыелма исемлеген раслауга кадәр, бу вазыйфаларны алга таба дәүләт вазыйфаларының яисә дәүләт хезмәте вазыйфаларының тиешле исемлегенә кертү очракларында, эш (хезмәт) чоры;

3) житәкчеләр, белгечләр, хезмәткәрләр вазыйфаларын, сайланулы вазыйфаларны 1995 елның 26 маена кадәр биләү чорлары;;

а) Татарстан Республикасы Президенты Аппараты;

б) Татарстан Республикасы Дәүләт Советы һәм аның Аппараты, Татарстан Республикасы Дәүләт (парламент) Контроль комитеты һәм аның аппараты; Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты һәм аның Аппаратында;

г) Татарстан Республикасы министрлыклары, дәүләт комитетлары, дәүләт идарәсенең башка органнары, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты каршындагы Дәүләт идарәсе органнарында (идарә органнарында) ;

д) Татарстан Республикасы вәкиллеләре;

е) дәүләт хакимияте һәм идарәнең жирле органнары (район, шәһәр, район һәм шәһәр Советлары, халык депутатлары Советларында, районнар, республика әһәмиятендәге шәһәрләр, районнар һәм шәһәрләр администрацияләре) һәм аларның аппаратларында;

ж) Татарстан Республикасы Конституция күзәтчелеге Комитеты;

з) Татарстан Республикасы халык депутатларын сайлау буенча Үзәк сайлау комиссиясе;

4) житәкчеләр, белгечләр, хезмәткәрләр вазыйфаларын, сайланулы вазыйфаларны биләү чорлары;;

а) Татарстан Республикасы Югары Советы (Татарстан АССР Югары Советы) һәм Татарстан АССР Югары Советы Президиумы, район, шәһәр, район, шәһәр, шәһәр, Поселок, авыл советлары һәм аларның аппаратлары;

б) Татарстан АССР Министрлар Советы (Татарстан АССР Министрлар Кабинеты) һәм аның аппараты, район, шәһәр, район, шәһәр һәм шәһәрләрнең башкарма комитетлары, поселок һәм авыл советлары халык депутатлары;

в) Татарстан АССР Министрлар Советының Дәүләт идарәсе органнарында, Татарстан АССР Министрлар Советы каршындагы Дәүләт идарәсе органнарында, Татарстан АССР министрлыклары һәм ведомстволарында.

3. Муниципаль хезмәт стажына тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү өчен муниципаль хезмәткәрләргә өстәмә һөнәри белем алу вакыты, шулай ук федераль законнар нигезендә муниципаль хезмәткәрләр өчен муниципаль хезмәт вазыйфалары сакланып калган башка чорлар кертелә.

4. Муниципаль хезмәт стажына, муниципаль хезмәткәргә бирелә торган тиешле еллар эшләгән өчен ел саен бирелә торган өстәмә түләүле отпускның дәвамлылыгын билгеләү һәм аларга федераль законнарда, Татарстан Республикасы законнарында һәм Уставта каралган башка гарантияләрне билгеләү өчен, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 25 статьясындагы 1 өлешендә күрсәтелгән вазыйфаларны биләү чорлары, шулай ук вазыйфаларны биләү чорлары кертелә (исәпкә алына) , «Россия Федерациясе дәүләт граждан хезмәте турында» 2004 елның 27 июлендәге 79-ФЗ номерлы Федераль законның 54 статьясындагы 2 өлеше нигезендә дәүләт граждан хезмәте стажына кертелә (исәпкә алына).

27 Статья. Муниципаль хезмэт стажын исәпләү һәм билгеләү тәртибе

1. Муниципаль хезмэт стажын исәпләү, чакырылыш буенча гражданның хәрби хезмәттә урнашу вакытынан тыш, календарь тәртибендә башкарыла, ул ике эш көне эчендә хәрби хезмәтнең бер көне исәбенән исәпләнә. Муниципаль хезмэт стажын исәпләгәндә хезмэт (эшләр) чоры суммалаша.

2. Муниципаль хезмэт стажын раслый торган төп документлар булып билгеләнгән үрнәктәге хезмэт кенәгәсе һәм (яки) законнарда билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән хезмэт эшчәнлеге турында белешмәләр тора.

3. Муниципаль хезмэт стажын исәпләгәндә исәпкә алына торган хезмэт кенәгәсендәге язмалар хезмэт законнары нигезендә рәсмиләштерелгән тиеш. Хезмэт кенәгәсендә муниципаль хезмэт стажына кертелә торган хезмэт (эш) чорларын раслау өчен нигез булып торган дәрәжә булмаган яки төгәл булмаган белешмәләр булган очракларда хезмэт кенәгәсенә федераль законнарда каралган тәртиптә үзгәрешләр кертелә.

Хезмэт кенәгәсендә муниципаль хезмэт стажын раслый торган язмалар булмаган очракта, әлеге стаж шушы стажга кертелгән вазыйфаларда хезмэт (эш) чорларын раслаучы вазыйфаларны билгеләү һәм вазыйфадан азат итү турындагы документларның күчәрмәләрен кушып бирелгән белешмәләр нигезендә раслана.

4. Хәрби хезмэт, аңа тиңләштерелгән башка хезмэт чоры, шулай ук Федераль Салым полициясе органнары, таможня органнары хезмәткәрләренең хезмэт итү чоры хәрби билетлар, хәрби комиссариатлар, хәрби бүлекчеләр, архив учреждениеләре белешмәләре, хезмэт кенәгәсендәге язмалар һәм (яки) законнарда билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән хезмэт эшчәнлеге турындагы белешмәләр, хезмэт исемлекләре белән расланарга мөмкин.

5. Тиешле очракларда әлеге Нигезләмәнең 26 статьясында каралган вазыйфаларда хезмэт итү (эш) чорларын раслау өчен хокукый актларның күчәрмәләре яисә вазыйфага билгеләп кую яисә вазыйфадан азат итү турында алардан өземтәләр тапшырылырга мөмкин.

6. Муниципаль хезмэт стажы, тиешле еллар эшләгән өчен вазыйфаи окладка ай саен өстәмә өстәмә өстәмә өстәмә өстәмә отпускның дәвамлылыгын билгеләү, хезмәттәге югары казанышлар өчен бүләкләү күләме Муниципаль хезмэт вазыйфасын биләп торучы жирле үзидарә органы акты белән билгеләнә, муниципаль хезмэт стажын билгеләү комиссиясе карары нигезендә муниципаль хезмэт стажы билгеләнә. Әлеге комиссия жирлекнең жирле үзидарә органының хокукый акты белән төзелә.

Муниципаль хезмэт стажын билгеләү буенча комиссия турында нигезләмә жирлекнең жирле үзидарә органы тарафыннан раслана.

7. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү өчен муниципаль хезмэт стажы муниципаль хезмәткәр гаризасы буенча, тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү буенча вәкаләтле орган тарафыннан билгеләнгән тәртиптә тапшырылган, муниципаль хезмэт стажын раслаучы документлар нигезендә, муниципаль хезмэт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә билгеләнә.

8. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү муниципаль хезмэт вазыйфасын биләгән затта Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына салымнар, җыямнар һәм башка мөһүрү түлөөләр буенча бурычлар булмаганда башкарыла. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләүне сорап мөрәҗәгать иткән көннән соң 90 көн эчендә җайга салынганда тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү шундый билгеләнеш сорап мөрәҗәгать иткән көннән башкарыла.

Бүлек 7. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТКӨРНЕ БҮЛӨКЛӘУ. МУНИЦИПАЛЬ
ХЕЗМӘТКӨРНЕҢ ДИСЦИПЛИНАР ҖАВАПЛИЛЫГЫ

28 Статья. Муниципаль хезмәткәрне бүләкләү

1. Муниципаль хезмәткәрләрнең үз вазыйфаи бурычларын намуслы һәм нәтижәле башкарулары, мактауга лаеклы хезмәте, аеруча мөһим һәм катлаулы биремнәрне үтәүләре өчен түбәндәге бүләкләр кулланылырга мөмкин:

- 1) рәхмәт белдерү;
  - 2) бер тапкыр бирелә торган акчалата бүләк түләү;;
  - 3) кыйммәтле бүләк белән бүләкләү;
  - 4) жирле үзидарә органнары тарафыннан билгеләнгән Мактау грамотасы яисә башка төр бүләкләр белән бүләкләү;;
  - 5) законнар нигезендә дәүләт бүләкләре белән бүләкләү;
  - 6) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә Уставта һәм башка муниципаль хокукый актларда билгеләнгән башка кызыксындыру төрләре.
2. Әлеге статьяның 1 өлешендә каралган бүләкләүләргә куллану тәртибе һәм шартлары муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

29 Статья. Муниципаль хезмәткәрнең дисциплинар җаваплылыгы

1. Муниципаль хезмәткәрнең үз гаебе белән үзенә йөкләнгән хезмәт бурычларын үтәмәве яки тиешенчә үтәмәве өчен яллаучы (эш бирүче) вәкиле түбәндәге дисциплинар җәза кулланырга хокуклы:

- 1) кисәтү;
- 2) шелтә;
- 3) тиешле нигезләр буенча муниципаль хезмәттән азат итү.

2. Дисциплинар җинаяткә юл куйган муниципаль хезмәткәр, аның дисциплинар җаваплылыгы турындагы мәсьәләне хәл итүгә кадәр, акчалата эчтәлеген саклап, вазыйфаи бурычларны үтәүдән читләштерелергә мөмкин. Муниципаль хезмәткәрне вазыйфаи бурычларны үтәүдән читләштерү бу очракта жирлекнең муниципаль хокукый акты белән башкарыла.

3. Дисциплинар түләтүләргә куллану һәм төшерү тәртибе, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда каралган очраклардан тыш, хезмәт законнары белән билгеләнә.

30 Статья. Мөнфәгатьләр конфликтын булдырмау яки җайга салу турында таләпләрне, чикләүләргә һәм тыюларны үтәмәгән һәм коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәмәгән өчен түләтүләр

1. Муниципаль хезмәткәрләргә мөнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә җайга салу турындагы таләпләрне, чикләүләргә, тыюларны үтәмәгән һәм коррупциягә каршы тору максатларында «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда, «коррупциягә каршы тору турында» Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән бурычларны үтәмәгән өчен әлеге Нигезләмәнең 29 статьясында каралган түләтүләр йөкләнә.

2. Муниципаль хезмәткәр Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 17 һәм 18 статьяларында каралган хокук бозулар кылган очракларда ышаныч югалу сәбәпле муниципаль хезмәттән азат ителергә тиеш.

3. Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 17, 18 һәм 32 статьяларында каралган түләтүләр яллаучы (эш бирүче) вәкиле тарафыннан кулланыла:

- 1) коррупцион һәм башка хокук бозуларны профилактикалау буенча тиешле муниципаль органның кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан үткәрелгән тикшерү нәтижәләре турында доклад (алга таба-хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе));

2) тикшерү нәтижеләре турында доклад комиссиягә жиберелгән очракта, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибе таләпләрен үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын җайга салу буенча комиссия тәкъдимнәре;

2.1) коррупцион хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе доклады, анда аны башкаруның факттагы шартлары һәм муниципаль хезмәткәрнең ризалыгы белән генә һәм коррупцион хокук бозу фактын тану шарты белән (ышаныч югалтуга бәйле рәвештә эштән азат итү рәвешендәге түләтүне кулланудан тыш), муниципаль хезмәткәрнең язма аңлатмасы);

3) муниципаль хезмәткәр аңлатмалары;

4) башка материаллар.

4. Хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тикшерү үткөрү өчен язма рәвештә бирелгән җитәрлек мәгълүмат нигез булып тора:

1) хокук саклау органнары, башка дәүләт органнары, җирле үзидарә органнары һәм аларның вазыйфаи затлары;

2) сәяси партияләрнең төбәк яки җирле бүлекләре, шулай ук закон нигезендә теркәлгән төбәк иҗтимагый берләшмәләре, сәяси партияләр булмаган төбәк иҗтимагый берләшмәләре;

3) Балтач муниципаль районында оештырылган Иҗтимагый совет;

4) массакүләм мәгълүмат чаралары.

5. Аноним хәбәрләр хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тикшерү үткөрү өчен нигез була алмый.

6. Тикшерү үткәргәнче хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте подразделениесе муниципаль хезмәткәрдән язма рәвештә аңлатуны таләп итәргә тиеш. Ике эш көне үткәннән соң муниципаль хезмәткәrlәргә күрсәтелгән аңлатма бирелмәсә, тиешле акт төзелә. Муниципаль хезмәткәrlәргә аңлатма бирмәү тикшерү үткөрү өчен киртә түгел.

7. Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 17, 18 һәм 32 статьяларында каралган түләтүләрне кулланганда муниципаль хезмәткәр тарафыннан кылынган коррупцион хокук бозу характеры, аның авырлыгы, аның авырлыгы, муниципаль хезмәткәрләрнең башка чикләүләрне һәм тыюларны, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә җайга салу таләпләрен үтәү һәм аларга каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәү, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең үз вазыйфаи бурычларын үтәүнең алдагы нәтижеләре исәпкә алына.

8. Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 17, 18 һәм 32 статьяларында каралган түләтүләр, муниципаль хезмәткәрнең вакытлыча эшкә яраксызлыгы, ялында булу чорларын санамыйча, муниципаль хезмәткәр тарафыннан коррупциячел хокук бозу кылу турында мәгълүмат кәргән көннән алып алты айдан да соңга калмыйча һәм коррупциячел хокук бозу кылган көннән өч елдан да соңга калмыйча кулланыла. Күрсәтелгән вакытка җинаять эше буенча җитештерү вакыты кертелми.

9. Муниципаль хезмәткәргә карата коррупцион хокук бозу кылган очракта түләтүне куллану турында актта "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында «Федераль законның 27.1 статьясындагы 1 яки 2 өлеше күрсәтелә.

10. Муниципаль хезмәткәргә карата хокук бозуларны һәм нигезләмәләре бозылган норматив хокукый актларны күрсәтеп түләтүне куллану турында актның күчermәсе, мотивлар күрсәтеп, муниципаль хезмәткәргә тиешле акт чыккан көннән өч эш көне эчендә тапшырыла. Әгәр муниципаль хезмәткәр күрсәтелгән расписканы бирүдән баш тартса, тиешле акт төзелә.

11. Түләттерү федераль закон нигезендә муниципаль хезмәткәrlәргә шикаять бирелергә мөмкин.

12. Әгәр жәза кулланылган көннөн бер ел дәвамында муниципаль хезмәткәр өлеге Нигезләмәнең 29 статьясындагы 1 өлешенең 1 яки 2 пунктында каралган дисциплинар түләтүгә дучар ителмәсә, ул түләтелми дип санала.

13. Яллаучы (эш бирүче) вәкиле муниципаль хезмәткәрдән өлеге Нигезләмәнең 29 статьясындагы 1 өлешенең 1 яки 2 пунктында каралган дисциплинар түләтүне үз инициативасы буенча дисциплинар жәза кулланылган көннөн бер ел узганчы яисә аның турыдан-туры житәкчесе үтенечнамәсе буенча алырга хокуклы.

14. Муниципаль хезмәткәргә ышаныч югалуга бәйле рәвештә эштән азат итү рәвешендәге түләтүне куллану турында белешмәләр «коррупциягә каршы тору турында» Федераль законның 15 статьясында каралган ышаныч югалу сәбәпле, муниципаль хезмәткәр Муниципаль хезмәт узган жирле үзидарә органы тарафыннан эштән азат ителгән затлар реестрына кертелә.

Бүлек 8. МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕКТӘ КАДРЛАР ЭШЕ

31 Статья. Муниципаль берәмлектә кадрлар эше

Жирлектә кадрлар эше үз эченә ала:

- 1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен кадрлар составын формалаштыру;
- 2) муниципаль хезмәт турындагы закон нигезләмәләрен гамәлгә ашыру турында тәкъдимнәр әзерләү һәм өлеге тәкъдимнәрне эшкә алучы вәкиленә (эш бирүчегә) кертү);
- 3) муниципаль хезмәткә керүгә, аны узуга, хезмәт килешүе (контракт) төзүгә, муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнүгә, муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүдән азат итүгә, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә һәм аның пенсиягә чыгуына бәйле Муниципаль хокукый актлар проектларын әзерләүне оештыру һәм тиешле документларны рәсмиләштерү.;
- 4) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт кенәгәләрен алып бару (булганда), муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан муниципаль хезмәт узган чорда хезмәт эшчәнлегенә турында мәгълүматлар формалаштыру һәм өлеге белешмәләренә мәжбүри пенсия иминияте системасында индивидуаль (персональләштерелгән) исәпкә алу турында Россия Федерациясә законнарында билгеләнгән тәртиптә, Россия Федерациясә Пенсия фондының мәгълүмат ресурсларында саклау өчен тапшыру.;
- 5) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында " Федераль законның 30 статьясында билгеләнгән тәртиптә муниципаль хезмәткәрләрнең шәхси эшләрен алып бару»;
- 6) жирлектә муниципаль хезмәткәрләр реестрын алып бару;
- 7) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт таныклыкларын рәсмиләштерү һәм бирү;
- 8) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләүгә һәм муниципаль хезмәткәрләрне кадрлар резервына кертүгә конкурс үткөрү.;
- 9) муниципаль хезмәткәрләргә аттестация үткөрү;
- 10) Кадрлар резервы белән эшне оештыру һәм аны нәтижәле куллану;
- 11) граждан тарафыннан муниципаль хезмәткә кергәндә тапшырыла торган персонал мәгълүматларның һәм башка белешмәләренә дәрәслеген тикшерүне оештыру, шулай ук дәүләт серен тәшкит итүче белешмәләргә билгеләнгән формадагы рөхсәтне рәсмиләштерү.;
- 12) " Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында «Федераль законның 13 статьясында һәм башка федераль законнарда билгеләнгән муниципаль хезмәт белән бәйле чикләүләрнең үтәлешен тикшерүне оештыру.;
- 13) муниципаль хезмәткәрләргә хокукый һәм башка мәсьәләләр буенча консультация бирү;

14) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнә торган башка мәсьәләләргә хәл итү.

32 Статья. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси мәгълүматлары

1. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси мәгълүматлары-муниципаль хезмәткәрнең биләгән вазыйфасы буенча бурычларын үтәүгә бәйлә рәвештә яллаучы (эш бирүче) вәкиленә кирәкле һәм конкрет муниципаль хезмәткәргә кагылышлы мәгълүмат.
2. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси мәгълүматлары Россия Федерациясе законнары нигезендә, Россия Федерациясе Хезмәт Кодексының 14 бүлегендә каралган үзгәртүләргә белән эшкәртеләргә тиеш.

33 Статья. Муниципаль хезмәтнең кадрлар составын формалаштыруның өстенлекләре

Муниципаль хезмәтнең кадрлар составын формалаштыруның өстенлекләре юнәлешләре булып тора:

- 1) муниципаль хезмәт вазыйфасында югары квалификацияле белгечләргә, аларның һөнәри сыйфатларын һәм компетентлыгын исәпкә алып, билгеләү;;
- 2) муниципаль хезмәткәрләргә хезмәткә этәрүгә ярдәм итү;
- 3) муниципаль хезмәт өчен кадрлар әзерләү һәм муниципаль хезмәткәрләргә өстәмә һөнәри белем;
- 4) кадрлар резервын булдыру һәм аны нәтижәле куллану;
- 5) аттестация уздыру юлы белән муниципаль хезмәткәрләргә эш нәтижәләрен бәяләү;
- 6) гражданны муниципаль хезмәткә кергәндә һәм аны узганда кадрлар белән эшләгәндә кадрлар сайлау алуның заманча технологияләрен куллану.

Бүлек 9. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТНЕ ФИНАНСЛАУ ҺӘМ АНЫ ҮСТЕРҮ ПРОГРАММАСЫ

34 Статья. Муниципаль хезмәтне финанслау

Муниципаль хезмәтне финанслау, әгәр федераль законда яки Татарстан Республикасы законнда башкача билгеләнмәгән булса, муниципаль хезмәткәрләргә хезмәтне түләү чыгымнарын, аларның пенсия белән тәмин ителешен, муниципаль хезмәткәрләргә бирелә торган гарантияләргә тәмин итүгә бәйлә башка чыгымнарын да кертеп, жирлек бюджеты акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

35 Статья. Муниципаль хезмәтне үстерү программалары

1. Муниципаль хезмәтне үстерү муниципаль хезмәтне үстерү программалары һәм жирле бюджет һәм Татарстан Республикасы бюджеты акчалары хисабына финанслана торган Татарстан Республикасы муниципаль хезмәтне үстерү программалары белән тәмин ителә.
2. Жирле үзидарә органнары, сайлау комиссияләргә һәм аерым жирле үзидарә органнарында, жирлекнең сайлау комиссияләрендә муниципаль хезмәткәрләр эшчәнлегенә нәтижәле алып барырга максатларында экспериментлар үткәргәргә мөмкин. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән муниципаль хезмәтне үстерү программаларын гамәлгә ашыру барышында экспериментлар үткәргә тәртібе, шартлары һәм сроклары Татарстан Республикасының норматив хокукый актлары һәм муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.